

"יהודה איש-קריות"

מאת אביב עקדוני

יהודה איש קריות (או -הסאיי של גרימס הקדוש) הוא שם ספרו החדש של יובל מוסנזון. שיצא לאור לא מכבר.

לאחר אפורים כשק"י מי אמר שהוא שחרור" דרך נבר", הדרך ליריחו" ומערך ספרים נוסח "הסמ" בה' פונה עתה מוסנזון לעבר העבר ההיסטורי של עם ישראל ושל הנצרות. תוך נסיון לתהות על מהותה של אותה הרמיוזה המיוחדת במינה הקשורית לפרשת צליבתו של ישו. הוא מנסה לקעקע את ההנחות הסבירות ביותר לכל נצרי מאמין בדבר השלשלות המאורעות שבה נסל חלק נקלה כל כך יהודה איש קריות. כזכור, היה יהודה איש קריות אחד מיב תלמידיו של ישו אשר החל לפקפק בכנות שלוחתו ויצודו של ישו לאחר שנוכח בחוסר העקביות שבדבריו ביחס למצחית התורה ולהלכותיה ובא השמעתם של מופתים רבים שהתימר להגשימם. הוא משוכנע שהיט שחית שקר - ומוטרי לידו שקידיו של הכהן הגדול הביתוסי של אותה עת - יוסף קייפא ^{בני} הסנהדרין שבראשה ימד. הללו מסרו את ישו לדי פילטוס רק משתחלשטו כי הוא פושע מידי ולא דתי.

מוסנזון מעלה כבר בראשית ספרו שאלות סבירות לעדורם של סיפורי האבנגליונים על המאורעות של אותם ימים. לפי הנחתו יהודה איש קריות לא איבד את עצמו לדעת ולא נפטר משטף דם במוחו, בהתאם להנחות של גילת, אלא הצליח להמלט מיהודה הגיע לאחד מאיי יוון וילעזר הנקל שלו - גריסוס, ושם החל בתים חדשו לגמרי, לאחר שהציג את עצמו כארומי שהוגר מארצו. הוא קרא לעצמו מי אנטיסטר, נשא לאשה בעלת פונדק וחי בהרפתה ובשלחה בנסותו לשכוח את עברו.

הספר פותח במאורעות המתחילים להתרחש עשר שנים לאחר הגיעו לאי כאשר אחד מידידיו, מעין פילוסוף יווני (ואי המשטרה החשאית גם יחד) בשם אנדיגוס מגלה את אוזנו בדבר תכנים מורדים שנודמו לידו ובהם סיפורים על צליבתו של ישו. יהודה איש קריות, אנדיגוס מביע את התמימה הראשונה על הסיפור המקובל. לא מובנת עליו ההתנהגות של ישו בעת המשפט ואף לא בגידתו של יהודה, חרסתו והתאבדותו - תוצאות ללא סיבות. אמר אנדיגוס, כל הסיפור הוא מזוי ומסונה ביותר... (ע 24) מי קודו זו וישלן משתנים חמו של יהודה תכלית שינוי. מתברר לו כי שמעון ספרוס ושניים מתבררו הגיעו לאי והם סבורים שהוא יהודה ולא אנטיסטר הארומי.

באכה: לעולם יהיו עם יחסי שניו בינה ואירועים, שהארוטיים המודוש בהם. ניתן לשמו ולא כחלק מהי האוה, לעולם יטבעו המחבר על הספר הוחם של תרבותית, אם הגבצת על ור' יונת חשובים לכאורה ודלילים למעשה ואם בחוכמת שמה, דמויות ואירועים, שיש בהם כדי לטות הילת עמקו לספר ולמחברו. כל העניינים הללו מצויים בספרו של מוסנזון המחבר אינו נלאה מלתאר את משור החיסיס האינטימיים ביותר שבין יהודה לאשתו מרתה, ותאר זה, שאנו נוטים לדאיתו כטבעו בפעם הראשונה או השניה, הר כך בסופו של דבר לטרטנס. הוא הדין, למשל, בשמות ובפושטים ולקר' חים מן המיתולוגיה והמיסטריות היר גית והרומית, שהמחבר כאילו לקטם והחליט לשבצם במנות קבוצות מדי מספר עמודים. הם אינם מובאים מתוך הכרת הקשור לסיפור המעשה אלא ליצירת רושם בלבד. הקורא הממוצע יופתע ודאי בקוראו בנוסח הספר לי תלמידו. בית-ספר, כי אמברוויה וקטר הם מאכלי העלים באוליפוס. ומלבד מאכלי האוה אלה שונש הקורא בהר' קליטוס ובסוקרטס. באריסוס ובאפיקר' יוס, בהפיסטוס האל ובפיתיה מלפ, בקיסריס סיברוס יקוס קליגולה (עם צורך הכינוי "המגני") ועוד רבים וכן טובים משלהם ומשלנו.

ומעל לכל-מבולטת אי הצלחתו של המחבר בעיצוב דמות יהודה. ניתן להי אמן לכתיבה הכללית של המשור חי יהודה, אך אין הקורא משתכנע בנקל מדרך התפתחות העניינים כיוון שצעדיו של יהודה אינם מסתברים מעצמם. אין הקורא ידע מודע יהודה פועל בדרך זו ודחא. משום שעל אף כל רגעי ההוכחות אין מתמשש ביצירה אושי ברור ומגובש מבחינה אמנותית, נראה כי המחבר עצמו הרגיש בליקוי זה ועל כן עטף היטב את גבורו מקורי העכביש- אותם עוה למענו אנדיגוס המוליד אותו לקראת גורלו. אהיות בלי שיהודה עצמו ישינה ברב או במקט את המתרחש סביבו. בסיפורו של דבר ניתן למצוא בספר סיפה מסויים לטובה בכלל, יצירתו של מוסנזון; אם ידע להתגבר על הנטיה הנקסטרילית ואם ימשיך למתח בקיט' את הצדדים החיוביים שתללו - לאלהה הספרות תתוונם.

הספר תהה הוא החלק הששי והאחרון של סדרת הספרים המספלים במש' פס הפלילי הפועל בארצנו מטרות הראשונה היתה לתת בידי המתקמד בתורת המשפט סרע'עוד ללימוד הרוס הפלילי. שעליו הרצה המחבר בקפולטה למשפטים של בית-הספר הגבוה למש' פס בתל-אביב. שהיה בין מיסדיו ושל מש בתור דיכאו הפאקולטה הזאת עד

מחקרית והספרותית. היתה למצוא דרך של מיוון תאורטית בין תודת היהדות והאנושות ולמשש אותה בתר' המשפט. ולקיאותו הרבה של הר מוזר בתורת ישראל ובתורות העמים השונים שמדה לו במימוש המטרה הר זאת בספריו. כראים הם ספרים אלו. דיני שופיך של הפרופ' זייקן שימצאו על שולח

והיו בחינתו האידיאית הכנית של הספר ונראה כי מבחינה זו בלבד יש ערך לספר על אף העובדה שרעיונות אלה אינם מקוריים ביסודם ואפשר למצואם בדרך זו או אחרת בכתיבתם של יקוס קונצאקוס, ואן פאסן ואחרים, אולם הצגת אידיאה או מערך רעיונות, ויהיה עמוק ככל שיהיה, עדיין איננה שהכרת רומן היסטורי לספר טוב. והיה אם גזון ספר זה רק של אמות-מדה ותביעות של הרומן ההס' טורי - ודאי שיהיו מפגעי מרובים. המחבר חיב לעצב כיאות את גבוריו, לפחות כהלכה את קוי העלילה ואת מלך המאורעות. מן הבחינות האלה לוקה הספר בחסר, אף על פי שהי קריאה בו קלה ושושפת וסגנונו הריך וטוב. ניכר בו במחבר שהוא הולך בצעדים מאושים אחר מבחניהם של עשיות ומאות רבי-הספר הכותבים פחות או יותר במתכונת כללית אחת. לעולם תמצא בספרים אלה הירחשות לעילתית הרקומה תוסים חוטבים שאינם עבים דיים כדי לעצב התפתחות של משש. אך הם חזקים כדי שלא תיקטע

דיני עונשי" מאת י. בן-ישראל

מוסנזון מעלה גירסא מיוחדת על התרחשות האמית' של המאורעות - בראבא צויה עלי להטיר את ישו אני הייתי חול צעיר במתחרת... בה אבא היה המהוג, המפקד; ישו היה הרות. בראבא היה האגרוף וישו היה הרות. צריך היה לשחרר את האגרוף